

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально науковий інститут мистецтв

Кафедра дизайну і теорії мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОМОЗИЦІЯ КОСТЮМУ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма ДИЗАЙН ОДЯГУ

Спеціалізація 022.02 ДИЗАЙН ОДЯГУ І ВЗУТТЯ

Спеціальність 022 ДИЗАЙН

Галузь знань 02 КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 7 від “16” січня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Композиція костюма
Викладач	Макогін Ганна Василівна
Контактний телефон викладача	0502105870
E-mail викладача	Anna.makogin@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	12 кредитів ЄКТС, 360 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/7095
Консультації	Google Meet, Classroom, на практичних заняттях

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна «Композиція костюма» - одна з базових у процесі навчання студентів за освітньою програмою «Дизайн одягу» і є підґрунтям для проектування систем костюма. Курс передбачає освоєння студентами методів пошуку образності костюму на основі творчих джерел, формування умінь створювати цілісну художньо виразну композицію костюма, опанування технік графічної виразності ескізу. Завдання дисципліни – сприяти вихованню у студентів художньо-естетичного сприйняття об’ємно-просторових характеристик предметів, природних і культурних(штучних) об’єктів, розвивати художній смак (відчуття гармонії пропорцій, кольорів і фактур).

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

будувати цілісну художньо виразну композицію костюму у відповідності до суспільних
Метою вивчення навчальної дисципліни є формування художньо-образно мислення, ознайомлення з методиками пошуку художнього образу костюму, оволодіння техніками графічного вираження проектної ідеї.

Основними **цілями** вивчення дисципліни є знання основних закономірностей, правил і прийомів композиції костюму, принципів художньої організації і закономірності побудови ансамблю одягу; методик творчої трансформації першоджерела при створенні сучасних образів; закономірності зорового сприйняття форми костюма; вміння

застосовувати методи творчого пошуку композиції костюму на основі певних джерел творчого натхнення;

уявлень про естетику;
 формувати варіативність первинної ідеї пластичного образу костюма, застосовуючи різні доміанти композиційної побудови;
 підбирати графічні засоби художньої виразності ескізу;
 будувати композицію одягу з урахуванням законів зорового сприйняття.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
 здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
 здатність працювати в команді;
 здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
 цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Фахові компетентності:

здатність застосовувати сучасні методики проектування моно - і полісистем одягу та аксесуарів різноманітного призначення;
 здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну одягу;
 здатність застосовувати навички проектної графіки у професійній діяльності;
 здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності;
 здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах;
 здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення окремих швейних виробів чи систем одягу та їх рекламної графіки;
 здатність застосовувати знання прикладних наук у професійній діяльності дизайнера одягу.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16
семінарські заняття / практичні / лабораторні	108
самостійна робота	236

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
III	022 Дизайн	2	нормативний
IV	022 Дизайн	2	нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Основні поняття і термінологія композиції і художнього проектування костюма. Основи композиції костюма. План. Поняття «одяг», «костюм» та їх функції. Класифікація одягу. Одяг як об'єкт дизайну. Конструктивні пояси фігури людини. Пропорції жіночої фігури. Композиційна рівновага. Симетрія в організації костюму. Відношення і пропорційні закономірності в організації костюма. Ритмічні закономірності в побудові системи „костюм”. Статичність і динамічність в композиції костюму. Композиційний центр. Акцент.	4		4
Тема 2. Методи творчої роботи дизайнера одягу. План. Джерела творчості дизайнера. Типи образного вирішення костюму. Алгоритми пошуку нової форми.	2		4
Тема 3. Біонічні принципи формотворення. План. Екологічний напрям. Біонічний напрямок у дизайні одягу. Напрямок «одухотвореного» дизайну. Екологічний напрям в художньому проектуванні костюма	2	16	36
Тема 4. Мистецькі традиції історичного і народного костюмів у художньому проектуванні одягу. План. Теоретичне обґрунтування класифікації костюмів з елементами традицій історичного і народного костюмів. Копія або реконструкція історичного і народного вбрання у сучасному костюмі. Стилізація історичного і народного костюмів як творчий прийом в моделюванні одягу. Еклектика як спосіб формотворення в сучасному костюмі з елементами традицій історичного і народного костюма	2	16	36
Тема 5. Пластичні мистецтва як джерело натхнення у роботі дизайнера одягу. План. Відображення стилевих рішень архітектури в костюмі. Вплив живопису на образність костюмів. Твори декоративно-прикладного мистецтва як джерело натхнення дизайнерів одягу.	2	16	36

Тема 6. Асоціативний метод в композиції костюму. План. Образно-асоціативний підхід до проектування костюма. Методи творчості: інверсія, аналогії, нових комбінацій. Етапи створення художнього образу.	2	8	20
Тема 7. Засоби художньої виразності костюма План Колір в композиції костюма. Лінія в композиції костюму Декорування одягу.	2	56	100
ЗАГ.:	16	108	236

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Шкала оцінювання: національна та ECTS			
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	80 – 89	B	добре	
	70 – 79	C		
	60 – 69	D	задовільно	
	50 – 59	E		
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Залікову оцінку утворює сума балів за практичні роботи(100%). Екзаменаційна оцінка – сума балів за практичні роботи, виконані протягом семестру(60%), і письмові відповіді та практичне завдання екзаменаційного білету(40%).				
Вимоги до практичних робіт	Ескізи на форматі А4 та А-3. Вимоги: відповідність завданню, оригінальність, композиційна цілісність, пропорційність зображення, колірна гармонія, графічна виразність, акуратність виконання			
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання не менше половини завдань			
Підсумковий контроль	III семестр – залік, форма здачі – огляд практичних робіт IV семестр – екзамен, огляд практичних робіт і виконання екзаменаційного практичного завдання.			

7. Політика навчальної дисципліни

Знання законів і закономірностей композиції костюма оцінюються через призму уміння студента застосовувати теорію на практиці ескізування костюма. Студент може отримати високу оцінку, якщо не дотримається заданої техніки ескізу за умови, що запропоноване графічне вирішення забезпечує виразність творчої ідеї. У практичних роботах важливо продемонструвати креативність і уміння підбирати засоби художньої виразності ескізу. Завдання оцінюються у визначений термін. Студент може підвищити свою оцінку за умови, що на огляд практичних робіт представить кращу роботу, виконану самостійно. Якщо студент пропустив аудиторне заняття, практичне завдання виконує самостійно, опрацювавши рекомендовану літературу.

8. Рекомендована література

Базова

1. Даниленко В. Я. Дизайн: Підручник. – Харків: ХДАДМ, 2003. – 320 с
2. Коровицький О. О., Тканко З. О. Моделювання костюма в Україні ХХ століття. Львів: Брати Сиротинські, 2000. 96 с.
3. Макогін Г. В. Основи проектування костюма: конспект лекцій з дисципліни «Основи проектування костюма» для студентів другого року навчання спеціалізації «Дизайн одягу» напряму підготовки 022 «Дизайн», ОКР «Бакалавр». Івано-Франківськ, 2015. 60 с. з іл.
4. Макогін Г. В. Основи проектування костюма: практикум для студентів другого року навчання спеціалізації «Дизайн одягу» напряму підготовки 022 «Дизайн», ОКР «Бакалавр». Івано-Франківськ, 2015. 40 с. з іл.
5. Ніколаєва Т. В. Тектоніка формоутворення костюма. Київ: Арістей, 2005. 224 с.
6. Пашкевич К.Л. . Архітектура як творче джерело дизайн-проекування колекцій одягу складних об'ємно-просторових форм/ Сучасні проблеми архітектури та містобудування. Випуск 43. Частина 1. 2 С 279-280
7. Фернандес А., Ройг Г.М. Рисунок для модельєрів М.: Арт-Родник, 2007. 194 с.
8. Хендерсон В., Хеншоу П. Колір і стиль: Кладезь-Букс, 2006. 187с.
9. Blackman С. 100 years of fashion illustration. London: Laurence King, 2004. 386 s.
10. Hogarth В. Dynamic Wrinkles and Drapery Solutions for Drawing the Clothed Figure . New York, Hogarth Watson-Guptill, 1995. 144 s.
11. Kate Scully, Debra Johnston Cobbcolor Forecasting for fashion. City Road, London 2012 373 s

Допоміжна

1. Білан М. С. Український стрій, Стельмашук Г. Г. Львів : Фенікс, 2000. 325с.
2. Васіна З.О. Український літопис вбрання : Книга-альбом. Т. 2. XIII– початок ХХ століття: Науково-художні реконструкції . Київ: Мистецтво, 2006. 448с.
3. Матейко К. І. Український народний одяг. Київ: Наукова думка, 1977. 224 с..
4. Ніколаєва Т. О. Український костюм. Надія на ренесанс. Київ: Дніпро, 2005. 320 с.
5. Стельмашук Г. Г. Традиційні головні убори Київ, 1993. 240 с.
6. Українське народне мистецтво: Вбрання/ Упор. Колос С. Г., Гургула І. В., Лобановський Б. Б., Плюскевич О. Т. За ред. К. І. Гуслистого. Київ: Державне вид-во образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР. 1961. 327 с.
7. Шевнюк О. Л. Історія костюма: навч. посіб. Київ: Знання, 2008. 376 с.

8. Kate Scully Debra Johnston Cobbcolor Forecasting for fashion Published in 2012 by Laurence King Publishing Ltd 361–373s.

15. Інформаційні ресурси

1. <https://www.vogue.com/fashion-shows>
2. <http://www.dress-code.com.ua/>
3. <https://elle.ua/issue/new/> .
4. <https://fashionmagazine.com/fashion/>
5. <https://www.allure.com/>

Викладач Макогін Ганна Василівна, доцент кафедри дизайну і теорії мистецтва